

KARIN BLEV FØDT IND I MUSIKKEN - OG SKAL FØRE FARS ARV VIDERE

Karin Dalsgaard var egentlig bedre til fransk end til cellospil, mente hun selv, men i dag har hun skabt sig en fornem karriere inden for klassisk musik og har sagt ja til at videreføre sin afdøde fars virke. Det resulterer snart i en stor julekoncert i Aarhus.

Jeg var med hele vejen igennem hans sygdomsforløb, men jeg forstår stadig ikke rigtigt, at han ikke er her mere. Tomrummet vokser sig bare større og større.

Karin Dalsgaard mistede sin far, Thorkild, i juni. Det havde været et langt og opslidende forløb, hvor han efter år med kræft sov ind på OK centret i Egå. I månederne forinden havde Karin og hendes søster Eva pendlet frem og tilbage mellem deres hjem i København og forældrenes hjem i Aarhus.

- Jeg havde samtidig to små børn derhjemme, og det betød, at jeg hele tiden blev revet ind i nuet af dem og ikke udelukkende kunne

tænke på min far. Det var en ekstrem periode. Det var udvikling og afvikling på én gang, fortæller 40-årige Karin.

Ikke bare efterlod hendes far sig et tomrum i familien. Han efterlod også en helt særlig arv, der skulle forvaltes.

Thorkild Dalsgaard var i mange år fløjtenist i Aarhus Symfoniorkester. Ved siden af den faste musikerstilling stod han i spidsen for Århus Bach Selskab, der flere gange årligt leverer barokkoncerter til århusianerne. Barokmusikken lå hans hjerte nær, og i særlig grad hyldede han komponisten Johann Sebastian Bach.

Drevet af sin egen begejstring

I takt med at Thorkild blev dårligere, hobede opgaverne for bachselskabet sig op, og Karin bød sig derfor til med en assisterende hånd.

- Jeg havde selv spillet rigtig meget ved koncerter af Århus Bach Selskab, og jeg tænkte, at jeg godt kunne hjælpe ham. Der skulle kommunikeres med fonde og samles et orkester til næste julekoncert, husker Karin, der blev grebet af arbejdet.

- Det voksede efterhånden fra noget, jeg gjorde for at hjælpe min far, til noget, jeg gjorde, fordi jeg havde lyst.

Såvel glæden som overraskelsen var stor hos Thorkild Dalsgaard, da han opdagede, at Karin ikke blot ville hjælpe, men også gerne føre hans livsværk videre.

- Jeg havde ingen store ambitioner eller visioner, men tænkte, at jeg godt kunne gå ind i bestyrelsen. Jeg blev formelt valgt for et år siden og endte som formand. Det havde jeg ikke lige regnet med, smiler hun og fortsætter:

- Jeg synes stadig, jeg har bachselskabet sammen med ham. Jeg har overtaget hans computer og kan se, hvad han har gjort tidligere. Først nu er jeg klar over, hvor dygtig han faktisk var.

Far ville ikke anbefale det

Karin skal for alvor stå sin prøve som formand for Århus Bach Selskab, når selskabet inviterer til sin traditionsrige julekoncert med Bachs smukke juleoratorium på programmet. Hun har lavet pr, søgt om økonomisk støtte, fundet solister og musikere og spiller selv med, når Vor Frue Kirke danner ramme om koncerten søndag 8. december.

At både Karin og hendes søster endte ved musikken, var ikke en selvfølge. Ganske vist var deres far en dygtig klassisk musiker, og hjemmet bød altid på en baggrundstone af

PORTRÆT

Helle Køhler Holm
heho@stiften.dk

- Man er aldrig bedre end den koncert, man lige har spillet. Jeg øver hver dag, for der er altid en detalje, man kan undersøge og udvikle, erkender Karin Dalsgaard, der er uddannet cellist fra Det Jyske Musikkonservatorium og i dag viderefører sin fars arv.
Fotos: Axel Schütt

fløjteklang, men hvis det stod til Thorkild, kiggede hans døtre ud i verden efter en anden levevej.

Eller som han sagde: "Jeg kan forstå, hvis I vælger musikken, men jeg vil ikke anbefale det". Han syntes, livet som musiker var for hårdt. I hvert fald, hvis man ikke – som ham selv – fik held til at vinde en fast stilling i et orkester.

Thorkild Dalsgaards far havde til gengæld store forventninger til både sin søn og sine børnebørn. Han var selv lærer på Kolding Seminarium med musik som sit hovedfag, og han, der var ud af en nordjysk gårdejerslægt og familiens første student, så gerne, at hans efterkommere videreførte det store engagement, han selv havde i musik.

I dag er Karins storesøster, Eva Katrine Dalsgaard, ansat som bratschist i Copenhagen Phil,

mens Karin selv lever en freelancetilværelse som cellist.

- Jeg har fået lige netop det liv, som min far advarede imod, smiler hun, der kan se tilbage på en lykkelig barndom, hvor mange valg blev taget af hensyn til børnene. Blandt andet besluttede deres tjekkiske mor, at døtrene skulle være fuldblods danskere. Derfor fik de danske navne, og derfor blev der kun talt dansk i hjemmet.

På jagt efter gevinsten

Thorkild Dalsgaard havde mødt Ruzena, da hun havde et års orlov fra sit arbejde som fysioterapeut i det daværende Tjekkoslovakiet og tilbragte året i Aarhus. De giftede sig efter ni måneders bekendtskab for at udskyde det tidspunkt, hvor hun skulle retur til sit hjemland, og ægteskabet holdt omtrent 50 år, frem til Thorkilds død.

I 1977, da deres første datter var født, vandt Thorkild Dalsgaard en stilling som fløjtenist i Aarhus Symfoniorkester. Og når der står "vandt", skal det tages bogstaveligt. Et orkesterjob får man ikke ved at sende en ansøgning. Man får det ved at deltage i konkurrencer. Og netop dét, syntes Thorkild, var en belastning.

- Men det er faktisk sådan, jeg lever i dag. Jeg går stadig indimellem til konkurrencer for at vinde en stilling, når jeg ikke har travlt med mine midlertidige kontrakter med forskellige orkestre, forklarer Karin, der ofte spiller sammen med DR Symfoniorkestret og desuden dyrker sin egen Trio Sono.

Familien Dalsgaard rykkede til Aarhus fra Sjælland, da Thorkild fik job, og familien blev i 1979 forøget med Karin. Da hun var fem år gammel, flyttede familien fra Brabrand til Risskov, fordi Thorkild ønskede, at hans døtre gik på Rudolf Steiner-Skolen. Det blev til i alt 12 års skolegang for Karin, og undervejs kom celloen ind i hendes liv.

- Jeg valgte celloen som niårig, i 3. klasse. Jeg spillede først violin, men jeg syntes, det var nemmere med celloen, og fra dag ét sørgede mine forældre for, at jeg fik ekstra timer i cello. De købte også et instrument til mig til 5.000 kroner. Jeg er ikke sikker på, at de havde købt en pony, hvis dét havde været mit ønske, griner Karin, der ganske vist – efter fars mening – ikke skulle presses, men som alligevel blev påvirket og puffet gelinde i musikkens retning.

Til Frankrig uden cello

Da hun gik ud af skolen, var hun i tvivl om sin fremtid. Hun brugte et halvt år derhjemme i Risskov, mens hendes kammerater rejste ud i verden, på at øve sig på cello og klaver og gøre sig klar til optagelsesprøve på Det Jyske Musikkonservatorium. Da det var klar, pakkede hun rygsækken og drog mod Frankrig på sprogskole – uden cello.

- Jeg var kørt lidt fast i det hele, og jeg savnede at prøve noget andet end musikken. I Frankrig tog jeg på ture, gik i byen og havde det fantastisk, men mens jeg var dernede, fik jeg besked på, at jeg var blevet optaget på konservatoriet.

Karin var i tvivl. Skulle hun sige ja tak til pladsen, eller skulle hun rejse videre ud i verden for at dyrke sin interesse for sprog?

- Det var et rigtig svært valg. Jeg elskede sprog og syntes egentlig, at sprog faldt mig nemmere end at spille. Men så hørte jeg en cellokoncert i fransk radio og kunne mærke, at jeg savnede musikken. At spille var trods alt en stor del af mig.

Hendes forældres venner skulle på rejse til Frankrig, og de lagde vejen forbi Karin, medbringende hendes cello. Den sidste måned på sprogskolen brugte hun hver ledig stund på at øve sig.

- Jeg følte, at jeg havde fjumret nok i forhold til musikken, og at jeg pludselig var kommet langt bagud i forhold til mine jævnaldrende.

København er nemmere

Efter fire år på konservatoriet i Aarhus gav Karin atter efter for sin udlængsel – nu med celloen i bagagen. Hun blev optaget på Northwestern University i Chicago og studerede her,

Det føltes meget privilegeret, at jeg kunne have både baby og mit gamle liv. Med barn nummer to blev det en lidt anden historie.

KARIN DALSGAARD, CELLIST

indtil hun debuterede som solist fra Det Jyske Musikkonservatorium i 2006 og straks flyttede til København.

- Jeg elsker virkelig Aarhus, men det er nemmere at være freelancemusiker i København. Der er mange flere muligheder for at få et job, fortæller hun, der straks blev hyret på en årskontrakt til DR Symfoniorkester og øvede sig omtrent, til blodet sprang fra neglene, forud for den første koncert.

- Vi skulle spille "Romeo og Julie" af Prokofiev. Det er fantastisk orkestermusik, og det var kæmpestort for mig at være med til, husker hun.

I dag lever hun i vid udstrækning samme slags liv som sin far. Ganske vist havde han fast arbejde, men han "fistrede altid rundt til alle sine andre projekter", som hun siger - aktiv, som han var med Århus Bach Selskab, bestyrelsesarbejdet i Dansk Musikerforbund og alt det andet, der lige bød sig musikalsk til.

Også Karin har travlt med sine mange musikprojekter, men erkender, at hendes rækkevidde rent geografisk ikke er så stor længere. Det har knebet, siden Jonathan og Benjamin blev født.

De to sønner, der nu er to og fire år gamle, har hun sammen med Henrik Overgaard, der er producent i DR og selv uddannet musiker.

Han er så glad for musik, at han spillede Wagners opera "Ringene" for fuld udblæsning, da ældstesønnen som nyfødt blev hjembragt, fordi den nybagte far ville dele alt det, han selv elsker, med sin Jonathan. Det var også Henrik, der tog med, da Karin 14 dage efter fødslen stillede op til koncert.

Musikkens magt ved sygesengen

- Jeg havde rigtig meget at lave, da vi fik Jonathan. Jeg øvede, mens han sov, og tog ham med til koncerter, så jeg kunne amme i pausen. Det føltes meget privilegeret, at jeg kunne have både baby og mit gamle liv. Med barn nummer to blev det en lidt anden historie. Det er svært at have to små børn med ud til koncerter. Samtidig kan jeg ikke forlade musikken, selvom jeg er på barsel. Jeg kan godt mærke, at jeg kræver mere forberedelse og et højere niveau af mig selv end dengang, jeg var nyuddannet.

Sin mand læner Karin sig rigtig meget op ad i sit virke. Han kender kringelkrogene, når der skal søges fonde, findes musikere og passes regnskaber. Og så forstår han til fulde, hvorfor hun skal øve sig flere timer hver eneste dag på celloen.

- Man er aldrig bedre end den koncert, man lige har spillet. Jeg øver hver dag, for der er altid en detalje, man kan undersøge og udvikle, mener Karin, der ellers ikke synes, at hun havde de store ambitioner, da hun forlod konservatoriet som færdiguddannet cellist. I dag nyder hun at kunne boltre sig frit på de musikalske hylder. Hun spiller med symfoniorkestre og kammerensemble. Hun spiller for det store publikum, til bryllupper og begravelser, og hun spiller indimellem for patienter på landets hospitaler – bl.a. på Aarhus Universitetshospital.

- Når man står på en stue med syge mennesker, oplever man virkelig, hvad musik kan – hvilken glæde og lindring, den kan give, siger hun.

Fars arv føres videre. Ikke bare i Århus Bach Selskab, men også igennem det hele musikalske virke, som Karin opretholder hver eneste dag. Og hun gør det med glæde. Også selvom hun stadig mærker tomrummet efter Thorkild Dalsgaard.

- Jeg har altid spejlet mig meget i min far, og så mentalt, og set op til ham. For mig gælder det nu om at gøre hans arv til min egen.

Karins yndlinge

Karin Dalsgaard bliver ganske tavs, når man beder hende udpege yndlingsmusik, og så siger hun:

- Som musiker skal man elske det, man spiller, sådan, at publikum også kan elske det.

Men bliver hun presset, nævner hun – naturligvis – musik af Johann Sebastian Bach, fordi "hvis man spiller et af hans store oratorier, tænker jeg altid, at det her er det eneste rigtige".

Hun nævner også musik af Beethoven og Brahms, fordi "det er forskelligt og kan noget forskelligt".

Og så er der den tjekkiske komponist Dvorak, hvis "Silent Wood" hun valgte, da hun spillede sin debutkoncert.

Endelig kommer man ikke udenom Beatles, mener Karin, der også kan lide og har spillet en del rytmisk musik.

- Der er ikke noget musik, jeg ikke kan lide eller føler ubehag ved, men ny kompositionsmusik kræver noget andet af sin lytter end den ældre musik. Den stiller et intellektuelt krav og går ikke direkte i følelserne, siger hun.

- Jeg synes stadig, jeg har Aarhus Bach Selskab sammen med min far. Jeg har overtaget hans computer og kan se, hvad han har gjort tidligere. Først nu er jeg klar over, hvor dygtig han faktisk var, fortæller Karin Dalsgaard, der trådte i sin fars sted, da han ikke længere kunne passe pligterne som formand for det århusianske musikselskab.

FAKTA

NÆSTE KONCERT

● Århus Bach Selskab holder sin næste koncert i Vor Frue Kirke i Aarhus søndag 8. december kl. 19.30. På programmet er Johann Sebastian Bachs juleoratorium, fremført af Carina Tybjerg Madsen, sopran, Johanne Højlund, alt, Nicolai Nørgaard Christensen, tenor, Lars Møller, bas, Aarhus Bach-Kor, Aarhus Bach-Orkester og dirigent Carsten Seyer-Hansen.

● Koncerten støttes af Aarhus Stiftstidendes Fond samt – blandt andre – Den Faberske Fond, Augustinus Fonden, Nordea Fonden og Stibo Fonden.

● Læs mere på www.aarhusbachselskab.dk